Джойс Керол Оутс

Залицяння, липень 1953

Вперше переклад надруковано у часописі "Всесвіт", 2000, № 3-4, с.12-13.

Півтора дня в автомобілі шляхом на північ з Пенсаколи, що в штаті Флорида.

Мій батько молодий, у нього плаский живіт, йому не сидиться спокійно за кермом.

Зараз він у цівільному — шортах кольору хакі і тенісці.

Моя мати на задньому сидінні нашого "шевроле" з моїм братом, п'ятимісячним немовлям.

Довгі години їзди, вікна опущені, щоб впустити хвилі яскравого спекотного повітря.

Вже вечір, але ще й досі тепло, вогко як пара з рота.

Сліпучий місяць на небі ріже очі.

В Кентуккі, на околиці безіменного містечка, бензоколонка Ессо і кафе. Нічні метелики вихорем мчать у світлі, густо, як сніжинки.

Заціпеніла від сну. Вії злиплися. Моя шия заслабка, щоб відірвати голову від липкої вінілової спинки сидіння.

Мати пішла з немовлям до жіночого туалету, щоб поміняти мокру пелюшку.

Батько в кафе, п'є молоко, три, чотири високі, налиті по вінця склянки холодного молока; він ще не покинув тренуватися.

(Хоча минулого тижня він програв бій за звання чемпіона армії США в напівважкій вазі. Нам не можна було прийти подивитися, він казав, що ми зурочимо його, але це вже інша історія.)

Мене будить запах бензину.

І технік, що вичавлює рідину на вітрове скло.

Потім промасленою ганчіркою він різкими неправильними колами стирає геть комах, що заліпили скло, залишаючи переливчастий масляний відблиск.

Міцний м'язистий, чоловік майже одноліток мого батька, може, молодший за нього.

Обличчя дуже брудне, як футбольний м'яч. Чорні баки в'ються по його щоках. Заморені очі.

Він обережно прослизає на місце водія, смердячи потом, мастилом, бензином, перевіряє двірники вітрового скла, потім сигнали поворотів.

Вражений "шевроле" моделлю 1952 року. Як така тримається на дорозі? питає він.

Вдягнений у затверділу від бруду уніформу Ессо, поверх неї шкіряний жилет з металевими заклепками, а його татуйовані біцепси випуклі, як груди у дорослої жінки.

Стискає кермо, начебто їде замість мого батька.

Вимовляє слова так, що я спочатку нічого не зрозуміла, говорить повільно, ця його гугнява солодкава південна вимова, я вже було подумала, що він блазнює, щоб розсмішити мене. І я таки засміялася, захихотіла тремтливо, з придиханням.

Тикає мене вказівним пальцем у ключицю: "Сплюха?"

Питає, де це ви їдете?

Кажу йому, до Буффало.

— Буф'ло — це де?

— Буффало, штат Нью-Йорк.

— Їдете з Флор'ди?

Я відповідаю: "Так, мій тато демобілізувався з американської армії, де був капралом і зараз їде додому".

— Чи був він на війні? В К'реї?

— Так, — кажу я. Мій голос звучить гордо. — І не був поранений.

Мені дванадцять років. Худа, плоскогруда, кістляві зап'ястки, що він може взяти їх у кільце, зімкнувши навкруги свої великий і вказівний пальці.

Численні тверді прищики під чубчиком на моєму лобі печуть, як червоний перець.

Моє темне волосся зібране ззаду в масний "кінський хвіст", закріплене гумовою зав'язкою, яку закрутили вправні пальці моєї матері.

На мені зім'яті шорти, махрова блузка, що одягається через голову, плетені сандалі із засіків Вулворта.

Я теж спітніла, тому сильно затиснула пухнасті пахви.

Він нахиляється ближче, говорить:

— Люба, а ти приваблива, скільки тобі років?... — а я витріщилася з застиглою від переляку посмішкою.

Він говорить таким притишено-манірним голосом, немовби хоче, щоб ніхто не підслухав, нібито хтось є тут так близько, щоб підслухати, бо ж нікого немає: "Гей, ти знаєш?.. люба?.. на тобі сидить такий летючий тарган... обтрушує спереду мою блузку, обережно, зовнішньою стороною брудної від мастила руки... п'ятидюймовий тарган, такий, що КУСАЄТЬСЯ. Га-га-га".

Але це лише жарт, він регоче.

Переднє сидіння "шевроле" гойдається від його реготу.

Так це було вперше. Ніколи не забудеш того, хто був перший.

Oats, J.C. 1996, The New Yorker, Feb. 26 — Mar. 4, 1996.

Снігур, Сергій. 2001.